

12. OPVALLENDE VANGSTEN VAN ZWARTKOP, TUINFLUITER EN ROODBORST; VRAAGTEKENS BIJ HET LOKKEN VAN NACHTTREKKERS MET GELUID

Tijdens een bezoek aan de heer J. Spaepen in België kwamen (hoe kan het anders met ringers) de verschillende vangmethoden en resultaten ter sprake. Hij deelde ons mee dat hij 's nachts het geluid van de Tuinfluiter aanzet, die naar beneden worden gelokt en 's ochtends bij het licht in de netten worden verzameld.

Dit was reden voor ons om het afgelopen najaar dat systeem ook eens te proberen. Tussen onze vaste mistnetopstelling (+ 120 m) bevinden zich twee speakers, gekoppeld aan auto-reverse recorders (eindloze bandjes kan natuurlijk ook), waardoor de gehele nacht het geluid van b.v. Roodborst en/of Zwartkop ten gehore wordt gebracht. In eerste instantie werden 's avonds de recorders door ons zelf aangezet, maar later werd er een tijdsklokje gemoniteerd, zodat we 's middags de gewenste tijd konden instellen. Vaak begon het geluid al ongeveer een uur na zonsondergang.

De mistnetten waren 's nachts gesloten en werden 's ochtends vroeg, nog tijdens het donker geopend. Tijdens de schemering en de eerste zonnestrallen begonnen de vogels die we 's nachts aangelokt hadden opnieuw op het geluid te reageren en vlogen dan in de netten. De eerste ronde bracht dan ook meestal het grootste aantal vogels op. Soms hingen er tientallen Roodborsten of 40-50 Zwartkoppen in de netten, terwijl ook de Tuinfluiter goed reageerde. Natuurlijk kwamen er met deze vangsten ook meer rariteiten voor onze Baan tevoorschijn, waaronder enkele Sperwergrasmussen, Draaihalzen en tientallen Kleine Karekieten (waarvan het geluid niet eens werd gedraaid). Leuk waren ook de ringvangsten van enkele buitenlanders; een Roodborst uit Noorwegen, twee Zwartkoppen uit België en één uit Frankrijk. Zouden Zwartkoppen uit deze streken dan toch een noordwestelijke trekrichting hebben? Het vangen op deze manier zou nog veel meer uitgebouwd kunnen worden met andere nachttrekkers. Op deze manier zouden we vrij veel zangvogels kunnen ringen en we weten allen dat voordat er één zangvogel teruggemeld wordt er zeer veel moeten worden geringd.

Er is echter een nadeel: meer ringen kosten meer geld. Een kwantumkorting lijkt ons hier op zijn plaats. Dit zou een extra stimulans zijn om er mee door te gaan: immers, zo komen we steeds meer te weten van die kleine zangers, ook wat kleden, maten, gewichten etc. betreft. Na ons succes gingen ook andere vinkebanen het hier besproken systeem toepassen, en ook daar werden grotere aantallen dan normaal gevangen.

Namens Vogelringstation Cornelis van Lennep - Kennemerduinen,

Fred Cottaar
Iepenstraat 10,
2023 SV HAARLEM

Jan van Tussenbroek
Molenaerstraat 30,
2023 EK HAARLEM

Nawoord Vogeltrekstation:

Zoals beloofd in O.H.V. 51 komen we nu met uitgebreider nieuws over deze kwestie.

Gezien de mogelijke risico's voor de vogels zelf (naar beneden lokken in een

ongeschikt biotoop) en de hierboven al genoemde veranderingen bij langjarige ringprojecten met vaste vangmethodiek (de vangstcijfers op zich geven nu mogelijk geen zuiver beeld meer van -bijvoorbeeld- populatieveranderingen of van biotoopverslechtingen enz.) is deze vangmethodiek in Groot-Brittannië verboden.

In België vinden sommige ervaren ringers, zo is de heer Spaepen zelf al vele decennia ringer, het wel een goed recept om bepaalde aantallen te vangen.

Belangrijker voor ons is natuurlijk wat in Nederland kan en niet kan.

Vogelbescherming sprak naar ons toe al haar zorgen uit over de methode.

De zaak is nadien ook in de onlangs opgerichte Adviesraad voor het Ringwerk besproken en daaruit kwam naar voren:

de methode wordt NIET AANBEVOLEN (bij dezen dus!) en potentiële gebruikers dienen eerst de veiligheid voor de vogels en de betrouwbaarheid voor serieus ringwerk van dit recept te hebben aangetoond, voordat zij deze vangtechniek zullen mogen gaan toepassen.

Het spreekt nu wel vanzelf dat de kwantumkorting niet komt. Wat VT betreft is er in het geheel geen stimulans te verwachten.

Of VRS van Lennep en VRS Castricum wel door kunnen gaan, wordt nog nader gezien.

R.D. Wassenaar